

Vad är grit?

Nya ord i språket, t ex lånord - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

En lektion om *grit* och hur man skapar nya ord i språket.

Läraren reflekterar

Det här blev två jättebra lektioner som verkligen engagerade eleverna. Som lärare kände jag att jag uppnådde flera saker. Dels fick jag ännu ett tillfälle att påminna eleverna om att övning ger färdighet (och påminna om hur liten betydelse talang faktiskt har för hur bra man blir på något). Dels fick eleverna, med ett aktuellt exempel från verkligheten, se hur vårt språk utvecklas och hur nya ord kommer till (mig veterligen, har grit ännu inte har någon svensk översättning). Dessutom fick eleverna fundera lite över sin egen inställning till inläring, kanske fick några elever ett sug efter att utveckla grit hos sig själva?

Metod

Den här lektionen ingår i min planering för språkhistoria åk 9. Vi har tidigare pratat om svenskans historia, om lånord och om hur till exempel finnarna värnar om sitt språk genom att inte per automatik använda engelska utan istället hitta på nya, lämpliga finska ord istället.

Lektionen inleds med en miniföreläsning om grit. Eleverna fick diskutera tre faktorer som har betydelse vid inläring (yttre belöningar, inre motivation och talang) och bestämma sig för vilken av dem de anser vara viktigast. De som ville fick berätta vad de kommit fram till för hela klassen. Därefter berättade jag om grit.

Eleverna fick sedan chansen att testa sin egen nivå av grit på Angela Duckworths hemsida. Jag hade gjort en enkel översättning av frågorna som eleverna fick svara på (Google enkät). Här är originalet: [Grit-scale](#). Resultaten diskuterade eleverna parvis och eleverna fick därefter kommentera i helklass.

Sedan presenterade jag den avslutande uppgiften; att komma på en lämplig, svensk översättning av ordet grit.

Inledande del till slutuppgiften

Vi pratade om skillnaden mellan att välja ett ord som redan har en helt annan betydelse i språket (till exempel "fluga") och att hitta på ett helt nytt ord. Vi diskuterade också grit, vilka känslor och associationer eleverna tyckte att det ordet gav. Eleverna fick sedan i uppgift att hitta på ett lämpligt ord på svenska och att skriva en motivering till sitt val.

Avslutande uppgift – till eleven

Tyvärr finns inte någon bra översättning av ordet till svenska. Språknämnden vill därför ha in förslag på lämplig översättning. Eftersom grit är ett nytt, unikt ord på engelska (skapat av Angela Duckworth) så vill språknämnden ha ett dito på svenska. Fundera över ett lämpligt ord och motivera ditt val. Skriv ditt ordförslag och motivering.

Publicera texterna

Nästa lektion fick eleverna presentera sina förslag och motiveringar i grupper. Som avslutning visade jag Språkrådets webbsida där man kan skicka in förslag på nya ord. De elever som ville fick skicka in sina förslag: <http://www.sprakochfolkminnen.se/sprak/nyord.html>

LGR 11 Förmåga

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Centralt innehåll

Nya ord i språket, t.ex. lånord.

Skriva beskrivande och förklarande text.

Kunskapskrav

Det här blev en uppgift i ett större arbetsområde. I dess avslutande uppgift kommer följande kunskapskrav användas:
Eleven kan föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.